

Békenagygyűlés

Részlet egy távirat szövegéből: „Mi nők, édesanyák, azt akarjuk, hogy felettünk és gyermekeink fölött is tisztán ragyogjanak a csillagok. Most is, és a jövőben is tisztességes munkával, becsületes helytállással, és ha kell, harcoss kiállással szolgáljuk a béke ügyét.”

A táviratot, melynek címzettje az Országos Béketanács, a konzervgyárban dolgozó nők írták alá tegnap,

annak az ünnepségnek a végén, melyen a szegedi élelmiszeri üzem kollektívája hitelt tett békeakarata mellett.

A nagygyűlésen dr. Berencsi György, a népfront városi bizottságának elnöke szövegezte a békemozgalmat fontosságáról, majd átadta a gyár igazgatójának, Rósa Lászlónak az Országos Béketanács emléklapját.

Koszorúzás

A textilipari dolgozók szakszervezete megalakulásának 80. évfordulója alkalmából — a textilipar mártírjaira emlékezve —, hétfőn koszorúzási ünnepséget tartottak a hűvösvölgyi textilemlékműnél. A szakszervezet elnöksége nevében, Martos Istvánné főtítkárra helyezett el koszorút. Megkoszorúzták az emlékművet a textilipar veteránjainak, és fiataljainak képviselői, vállalatok és üzemek dolgozói.

Fel, álvitára!?

Az első pillanatokban elhűlten néztem a vitától hevílt embereket. Ennyire ráérünk? Városi fórumon kell jobbra érdemes energiákat, retorikai képességeket, lojalpatrióta érzelmeiket mozgósítani? Olyan ügy érdekében, ami tulajdonképpen „nem egy ügy”? Vitatkozni olyasmin, amit nem vitátéma?

Nyilván kitalálták már, a kecskeméti „szoborháborúról” van szó, aminek egy részletét közvetítette a tévé a Stúdió '85-ben. Hallgattam a hozzászólásokat — és rájöttem: megint tévesek az első reakcióim. Nem mintha afelől támadtak volna kétségeim, hogy hol is a szobor helye. Hiszen, ha megrendelést kap a művész, hogy fix helyre készítse el Hunyadi János szobrát, akkor a kész művet kétségtelesen az előre fixált helyen kell elhelyezni, esetünkben Kecskemét Hunyadiáról elnevezett lakónegyedben. Nincs olyan érv a világon, ami

feljogosítana másként dönteni. Mint ahogy a látott vitarészletben sem hangzott el egyetlen komolyan vehető érv sem. Inkább csak balasztok. Valami fals művészettisztelet lehetett a mozgató, gondolom. Az a fura, kies hazánkban korántsem szokatlan irracionális, hogy tudniillik: általában nehezen vesszük tudomásul, művészek, tudósok, más szellemi foglalkozásúak is a piacról élnek. Rendszeres, hétköznapi munkájukat áron alul vesszük; ám — talán kompenzációként — „megszólalásait” hajlunk szentírásnak tekinteni még akkor is, ha logika nincsen bennük.

A kecskeméti vita — melyen szokatlanul hosszán időzött a Stúdió kamerája — mégsem volt hiábavaló — jutottam a konklúzióig. Nem azért, mert Kiss István szobrászművész meghajolt a köz akarat előtt, s ha más nem, kompromisszumos megoldás születik a

szoborhely ügyében. Hanem azért, mert „fórumgyakorlatnak” számíthatjuk. A demokrácia bölcsőit, a görög városállamok fórumait idézte ez a purparlé. Ama régi időkben tudvalevően minden apró-cseprő megbeszéltek görögönben; minden olyan dolgot, ami a közönséget valamiképpen érintette. Mi nagy szükségünk lenne időként a tudományunkra! Egy érvényes kódexre, közmegegyezésre arról, hogyan lehet és kell ellentétes nézeteket ütköztetni — valamennyiünk érdekére tekintettel. Minthogy a kódexgyártás nem elhatározás kérdése, csakis a gyakorlatban alakulhat közmegegyezés, ilyen szempontból egyetlen fórum sem haszontalan. Elvégre arra is rá kell jönni előbb vagy utóbb, miről — nem fontos beszélni.

Itt van például a Stúdió, amely helyet adott ennek a vitának, mint megjegyeztem főntebb, nem is keveset. Holott készítői joggal panaszkodnak, kevés a heti 50 perc a hazai kulturális élet képének tükrözésére. Általában az időhiányra, más köztötségekre hivatkoznak, amikor elhárítják a feladatot: kulturális életünk elmentmondásaival, a kecskemétnél sokkal élesebb, nagyobb horderejű, mert valódiabb érdekellentéteket fölönvultató vitáival is foglalkozzanak. Erre külön, más műsor kellene, mondják. Talán igaz. De amíg nincs másik műsor? Addig menjünk Kecskemétre? Álvitára?

Sulyok Erzsébet

Munkásfiatalok és a KISZ

Egy felmérés tapasztalatai

Szegeden 5 tagú munkabizottság elemezte, a KISZ KB határozatát követően, a munkásfiataloknak a KISZ-hez való viszonyát. Fölmérték például, hogy az üzemi demokrácia fórumrendszerében milyen szerepet kapnak a helyi KISZ-vezetőségek, megfelelően élnek-e érdekvédelmi-képviseleti jogaikkal, mi jellemzi a KISZ termelést segítő munkaformáit, de rákérdeztek arra is, mennyire népszerű a dolgozó fiatalok körében a szervezet. E látélelet már csak azért is indokolt volt, mert a városi KISZ-bizottság, a központi határozat végrehajtására, 1983 februárjában adta meg a szükséges instrukciókat a fiataloknak.

Az egyik megállapítás szerint: örömdetesen nőtt a dolgozó KISZ-tagok száma, csak emelkedett a 30 éven felüliek aránya is. Megnyugtató, hogy a munkásfiatalok körében is növekedett a szervezet tekintélye, elsősorban az érdekvédelmi és érdekvédelmi munka eredményeként. A mozgalmi tevékenységek sorából kiemelkednek a termelést segítő munkaalkciók — a gazdasági vezetők nem kis öröme. Az utóbbi esztendőben a nagyüzemekben egyre kevésbé jellemző a formalitás az ifjúsági vezetők, valamint a gazdasági-szakszervezeti testületek kapcsolatát. Legkevésbé ott, ahol a pártszervezetekkel mindennapos, jó együttműködést teremtettek. A kisebb vállalatoknál, szövetkezetek

ben már kevésbé sikerült ilyen eredményeket elérni. Sokszor meg sem hívják a KISZ-eket fontosabb értekezletekre, vagy éppenséggel hívják őket, ám szavukra, véleményükre nem kíváncsiak.

Sajnos, a politikai képzés háttérbe szorult a munkaalkciók, a művelődési és sportelfoglaltságok mellett. Sokat kísérleteztek és kísérleteznek most is, hogy az ifjúsági vitakörök népszerűbbek legyenek. Helyes döntés volt a központi „előírások” csökkentése, csak hogy néhol nem tudnak mit kezdeni a nagy önállósággal, hiányos a fiatalok politikai ismerete. Mások úgy vélik, túl sok mindennel foglalkozik a szervezet, túl sokat vállal magára. Jó lenne, ha a számtalan elfoglaltságot differenciálnák, és a közösen kialakított rangsor szerint vállalkoznának.

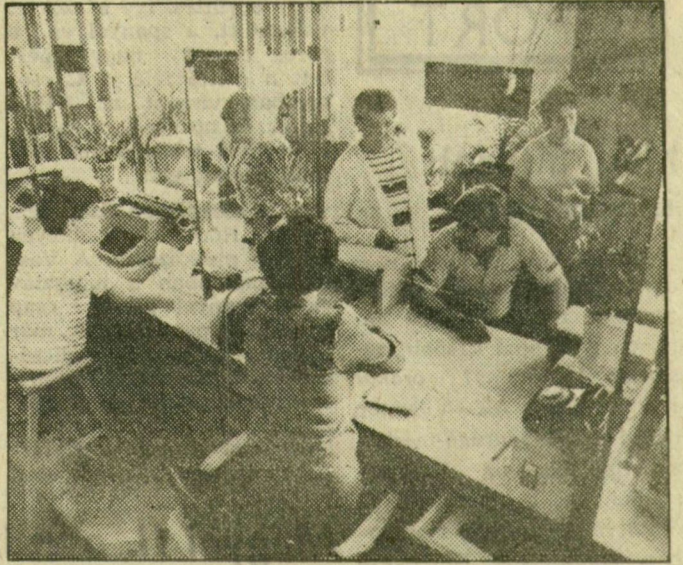
Az ifjúsági szövetség törekszik a fiatalok minden korosztályát megnyerni, programot adni minden fiatalnak. „Célszerű lenne a munkásifjúságot is több rétegre bontani, hiszen a nagyüzemekben, az iparban — az eltérő termelést segítő tevékenységek mellett — másképpen érvényesül az érdekvédelem is, mint például a széttagolt kereskedelemben és a szolgáltatásban dolgozó fiatalok körében” — állapítja meg az összegezés, amelyet a KISZ Szeged városi bizottsága, egyéb témák mellett, tegnapi, hétfői testületi ülésén tárgyalta. M. E.

Korszerűbb ügyfélszolgálat

Ismét a régi helyen fogadják az ügyfeleket az ügyfélszolgálati irodában, a Széchenyi téren, az úgynevezett „bérházban”, a kapu alatt balra. Bővítésre szorult az iroda, s az átalakítási munkálatok alatt a tanács különböző irodáiban tájékoztatták az érdeklődőket. Az építkezés befejeződött. Külön helyiségeket is kialakítottak, ahol olyan témáról tárgyalnak, amelyek nem valók nyilvánosság elé — éppen a felek érdekében. Ilyenek például a hagyatéki, az építési, a gondnoksági ügyek.

Az 1974-ben alakult iroda kezdetben csupán tájékoztató jelleggel funkcionált. Ezentúl ügyintézését végzik, tehát a tanács különböző osztályainak munkájában tevékenyen vesznek részt. Most már az építési, telekialakítási kérésekkel kizárólag az ügyfélszolgálati irodához lehet, kell fordulni. Itt intézik a mozgásterületek üzemanyag-utalványainak, a parkolási jegyeknek a kiadását, a vakok személyi járadékával, az egészségügyi otthonba utalással kapcsolatos teendőket is ellátják.

Bárki kérhet jogi tanácsot, tájékozódhat a városrendezésről, megtudhatja, hogy hol, mi építhető, osztható, vagy sem a telek. Aki tervezőt keres — talál; az iroda

A felújított, kibővített ügyfélszolgálati iroda

falára kifüggesztették a tervezésre jogosultak névsorát. Az iroda 180—200 ezer ügyfelet fogad évente. Eppen ez a nagy szám bizonyítja, hogy jól dolgoznak, jó a lakossággal a kapcsolat. Bármilyen kérdésre megoldást találnak a felsőfokú végzettséggel rendelkező munkatársak. A kihelyezett ügyfélszolgálati irodák (Algyó, Kiskundorozsma, Tápé) tevékenységi köre is bővült. Az eddigi feladatokon kívül környezetanalumányozá-

sokkal és hatósági ellenőrzésekkel is foglalkoznak a peremkerületekben. A nyitvatartásról: munkanapokon reggel 8-tól délután fél 5-ig, szerdán pedig 6 óráig várják az ügyfeleket. Így biztosítanak lehetőséget arra, hogy ne kelljen munkaidő alatt intézni magányukat. Az iroda tegnapi megnyitásátán Papp Gyula szegedi tanácselnök mondott beszédet, s jelen volt többek között Oláh Miklós, a városi pártbizottság titkára is.

A humor drámája

Jegyzetet hallgatók — a drámai humorról. Ezt a meglehetősen fura (és jó) címet viseli Antal Gábor írása. Csütörtökön este, a Kossuth-adó fenti programjának kezdete előtt néhány perccel, még azon gondolkodtam, vajon milyen is lehet a drámai humor? Egyáltalán: mit nevezhetünk annak? Hiszen számomra akár az is enyhén drámai erejű humorforrás, ha mondjuk tíz-egynéhány év elteltével találkozom egyetlen éveim egyik, akkoriban csak messziről csodált, fölöttebb vonzó hölgyemével, s végre szóba elegyedvén, meg kell állapítanom, hogy az illető nemcsak

jól ismer, de egyáltalán nem úgy emlékszik rám, ahogyan képzelhettem volna... Hallgatom a jegyzetet, persze rögvést kiderül: itt most történelmi léptékben hallunk arról a bizonyos drámai humorról. A múlt század ötvenes-hatvanas éveinek magyar élclapjaiból vázolódna föl különböző rajzok (hallva, persze, kissé nehéz elképzelni őket), többek között azzal a kommentárral, hogy bizony jó néhányuk esetében csak segítő-kiegészítő lábjegyzetek révén lehetne megtudni, ugyan min is illik kacagni rajtuk. A következtetéses kérelem: sok minden, amin ma annyira derülünk, holnapra esetleg épp így lábjegyzetet igényelhet. (S nyilván fog is.) S hogy a drámai humor miként is illeszkedik e konklúzióhoz? A történelmi folytonosság okán úgy, hogy évszázadunk történelmi humorlehetőségei az abszurd, a groteszk, a morbiditás határain megszé túllépő példákat mutatnak. Hallhattuk a példát, hogy embermilliók — vér-fagyasztó — „a szó szoros értelmében halálra röhögthették magukat a bejárat fölött olvasható mondaton: „Arbeít macht frei.” Hozzátehetnénk egy némileg közelebbi, közzsájon forgó példát is (ráadásul „szakmai természetű”): Sztálin halálakor a nyomdászok állítólag elszedték a címet: „mely megrendüléssel” helyett úgy — „mely megrendeléssel”... S ime, már el is érkez-

tünk a drámai humortól — a humor drámájáig. Rettenetesen komor, igen nagy szabású dráma ez, korlátlan időre prolóngálva és a világ minden nyelvére lefordítva. Igen nagy kár, hogy Antal Gábor jegyzete érzésem szerint, nem használta ki igazán és kellőképpen azokat a „ziccereket”, amikre ez a pompás téma komoly lehetőségeket adott. A jegyzet vége ugyanis, a korábbi okfejtést kissé ellaposítva, „elcsavarta” a mondanót a mai drámai humorlehetőségeknek egy könnyedebb, bár talán látványosabb területére (például a hirdetések), olyasféle végső tanulságokkal, hogy „tanuljunk meg kinevetés nélkül nevetni, elsősorban önmagunkon”, még mielőtt véres vicc lenne a dologból, hiszen a történelem úgyis erre tanítgatna bennünket. Mindez ugyan igaz, de attól tartok: a humor igazi, nagy drámája napjainkban sem fejeződött be. Sőt, még azt sem merném állítani, hogy akár a finaléhoz közelednek. És nevetni ugyan nemcsak lehet, de gyakran muszáj is a jelenidejű történelem egyik-másik mereved bakugrásán, de azért nem árt jól megjegyezni azt sem: véres viccek jócskán szegélyezik ezt a mai világot is. Legföljebb kevesebben ismerik őket. Amennyire talán majd jobban elterjednek. Feltehetően akkor, ha már túléltük e történelmi (is).

Domonkos László

A májusi Kincskereső

„Édesanyám, / virágosat álmotam, / napraforgó / virág voltam álmomban, / édesanyám, / te meg fényes nap voltál, / napkeltétől / napnyugtáig ragyogtál.” Agh István anyákat köszöntő versével nyit a Kincskereső májusi száma. A gyermeknapról sem feledkezett meg a szerkesztőség: Avetik Isahakján Gyermekkor című költeménye és Nagy Gábor körmendi tanuló korántsem gyerekes „gyerekvérsét” közli ez alkalomból. Május a legszebb tavaszi hónap — Pintér Lajos, Kelemen Lajos és Fecske Csaba versei idézik fel a tavasz hangulatát. „Mackós” vers is akad a folyóiratban: Tandori Dezső A Megálmotot Medve-Rali című verse és Petőcz András Micimackó-ciklusának újabb darabja. Nagy Gáspár Üveg-ből való verse és Kerék Imre észl mesefeldolgozása egészíti ki a májusi szám lírai anyagát. Befejeződik Annus Józsefnek az ötvenes évek gyerekéletét bemutató regénye, a Békebeli csaták. A regény hősei elveszítik kedves tanárukat, játéktárgyaikat miatt maguk is majdnem baj-

ba kerülnek — amikor a „kihallgatás” után elengedik őket, hirtelen megérik: véget ért számukra a gyerekkor, mert már a felnőttek bonyolult, sokszor értelmetlenül igazságtalan világában kell megtalálni a helyüket... Kovács Lajos Mindig várunk valamit című novellája a tanár-disk kapcsoltól gondolkodtatja szereplőit, és természetesen az olvasókat is. A Nebető Irodalomórában Kántor Zsuzsa Szusszantóval jól járunk című vidám írást olvashatjuk. Herman Ottó és N. László Endre írásai a természet rejtelmeit mutatják be. Ezenkívül Lengyel Dénes mondáját (A tatárok rabságában), Lázár Ervin humoros novelláját (Általános leszerelés), valamint Németh György, Ilja Varsavszkij és Sánta János írásait közli a Kincskereső májusi száma. A Testvérműzák rovatban Puskás Ildikó ismerteti a Csepeli Ifjúsági Pantomimársulat munkáját. A Szerkesztő asztalában a folyóirat őszi terveivel ismerkedhetünk meg. A májusi számot Würtz Ádám és Varga Ferenc illusztrálta.

Megállapodás

Együttműködési megállapodást írt alá hétfőn Rottler Ferenc, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat főtítkára és Hambuch Géza, a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetségének főtítkára. A megállapodás rögzíti, hogy a két szervezet közös munkával, tevékenyen járul hozzá a következő há-

rom évben is a magyarországi német nemzetiségi lakosság körében végződő német nyelv ismeretterjesztéshez. Ennek megfelelően összehangolják éves közmvelődési feladataikat, közös kiadványokat és rendezvényeket terveznek, fejlesztik a nemzetiségi klubmozgalmat.